duiding

“Everything is possible in Russia”

duiding

Rusland: het beloofde landbouwland

25 SEPTEMBER 2019 – LAATST BIJGEWERKT OM 4 APRIL 2020 15:54

Het is een zin die we vaak hoorden tijdens een perstrip naar de landbouwregio rond de Russische hoofdstad Moskou. Samen met een groep Europese landbouwjournalisten ging VILT op ontdekking in het land waar ‘alles mogelijk is’. Vijf jaar nadat het zijn grenzen sloot voor een aantal Europese landbouwproducten, is Rusland op weg om zelfvoorzienend te worden en de Russische regering is bereid om veel geld te investeren in landbouw. Met verschillende subsidieprogramma’s wil het de agrarische sector aantrekkelijk maken. Niet alleen voor de eigen inwoners, maar ook voor buitenlandse ondernemers. “Het is nu echt hét moment om te komen boeren in Rusland”, weet Cornelis van den Berg, een Nederlander die al meer dan vijftien jaar in Rusland woont en het graszadenbedrijf Barenbrug Rusland leidt. “Vooral akkerbouwers en melkveehouders zijn hier zeer gewild en zelfs met een bescheiden startkapitaal kan je hier een mooi bedrijf uitbouwen.”

Na het lezen van het verhaal van Filip Verschelde ook zin gekregen om andere horizonten op te zoeken? Zet het uitgestrekte Rusland dan maar op je lijstje van mogelijke bestemmingen. Op een paar uur vliegen vanuit Brussel, ligt 222 miljoen hectare landbouwgrond (13% van de volledige oppervlakte van Rusland) op je te wachten. En in vergelijking met de Belgische grond is die wel erg goedkoop. In bepaalde delen van Rusland kan je - voor de symbolische paar roebels - landbouwgrond huren van de regering. Het is maar één van de maatregelen die het land neemt om landbouwers te ondersteunen en de agrarische sector in Rusland te ontwikkelen.

Platteland-Rusland-gevilt.jpg

Al die steunmaatregelen passen in het Russische ‘zelfvoorzieningsplan’ dat al in 2010 in werking trad. Een aantal jaren voordien leden de Russen onder een zware wereldwijde voedselcrisis en groeide het besef dat het land te afhankelijk was van buitenlandse markten. Op dit moment ligt de situatie wel enigszins anders. “De waarde van de Russische landbouwexport is tussen 2006 en 2017 gegroeid van 4,8 miljard dollar tot meer dan 20 miljard dollar”, weet Sergei Panchuk, development director bij de Russische afdeling van het graszadenbedrijf Barenbrug. “De waarde van de landbouwexport ligt nu al hoger dan die van de wapenexport. Het plan is om tegen 2025 voor zo’n 46 miljard dollar aan landbouwproducten te exporteren.” Sinds het embargo handelt Rusland wel met nieuwe partnerlanden zoals China, Kazachstan, Zuid-Korea, Turkije, Wit-Rusland, Oekraïne, Azerbeidzjan, Japan en Oezbekistan.

Aan grond geen gebrek dus, maar in welke sector en met welke teelt ga je het best aan de slag? Graan is alvast geen goed idee. In 2010 was Rusland al bijna 100 procent zelfvoorzienend en dat is doorheen de jaren niet veranderd. Ook binnen de vleesproductie is de zelfvoorzieningsgraad gestegen, van 71 procent in 2010 naar bijna 90 procent in 2016. Er is hier dus nog wat ruimte voor verbetering, maar er liggen vooral kansen in de zuivelindustrie. “Zowel de Russische melkconsumptie als -productie kunnen een duwtje in de rug gebruiken”, vertelt Vera Mozgovaya, marketing director bij het Russische mediakanaal ‘The Dairy News’. Het overgrote deel van Rusland kampt op dit moment met een melkdeficit.

melkkoeien-Rusland-gevilt.jpg
Om dat deficit weg te werken, investeerde de regering sterk in de melkveesector. Veel landbouwbedrijven zijn zich daarom gaan richten op melkproductie en melkverwerking. VILT kon een kijkje nemen bij Ferma Rosta, een groot melkveebedrijf waar dagelijks 2.468 melkkoeien gemolken worden. Goed voor ongeveer 22 miljoen liter melk per jaar. De bijbehorende 7.000 hectare landbouwgrond bestaat uit grasland en akkers waarop tarwe, gerst en luzerne worden geteeld. De dagelijkse leiding van het bedrijf is in handen van een agro-econoom en een zoötechnicus. Dit sterke onderscheid tussen de cijfermatige en praktische kant van een landbouwbedrijf zie je wel vaker in grote Russische agroholdings. Vaak werkt alles prima, maar het komt wel eens voor dat de productie op het land niet helemaal overeenstemt met wat nodig is voor de koeien, meestal door gebrekkige communicatie tussen de verschillende takken.
Ferma Rosta heeft een eigen melkverwerkingsfabriek waar ze ook hun eigen verpakking zelf produceren. “Het volledige proces in handen hebben, is voor ons de enige manier om een eerlijke prijs te krijgen voor onze melk”, vertelt Aleksei Sorokin, directeur van de melkerij AISFeR die de melk van Ferma Rosta verwerkt. En hij is niet de enige die er zo over denkt, over heel Rusland zijn er zo’n 1.500 melkmerken te vinden in de supermarkt en er komen er nog altijd bij. “De fabriek werd gebouwd met steun van de overheid en hoewel ze nog maar vijf jaar operationeel is, boekte Ferma Rosta na het tweede jaar al winst”, weet Sorokin. Hoeveel de Russische overheid in de melkverwerkingsfabriek had geïnvesteerd, wou de fabrieksdirecteur niet kwijt.
melk-supermarkt-Rusland-gevilt.jpg
Melkvee is dus al een goede optie. Maar er zitten nog wel meer sectoren in de lift. “Een interessante niche om in te investeren, is de kweek van kalkoenen”, weet Sergei Panchuk. “In de verwerkende industrie liggen ook kansen: kaas of yoghurt maken bijvoorbeeld. Maar ook met vollegrondsgroenten of fruit zit je hier goed.” Weet wel dat je waarschijnlijk op een iets grotere schaal zal werken dan dat we hier in België gewoon zijn. “De gemiddelde oppervlakte van een klein Russisch landbouwbedrijf is 247 hectare”, vertelt Irina Goerinovitch van het Overheidsinstituut in de regio Zwarte Aarde (ten zuiden van Moskou). “Zo zijn er ongeveer 174.765, verspreid over heel Rusland. Spreken we over de grote landbouwbedrijven – dat zijn er momenteel 36.048 – dan ligt de gemiddelde oppervlakte rond 8.000 hectare.” Vertalen we dat naar het niveau van de landbouwdieren, dan heeft een klein melkveebedrijf ongeveer 25 koeien, de grote hebben er gemiddeld 825.
Ongeveer vijf procent van de Russische landbouwbedrijven is in handen van niet-Russen. Als buitenlands landbouwer ben je er dus zeker niet alleen. “Landbouwers mét expertise zijn bovendien erg gewild”, vertelt Sergei Panchuk. “Als er iets is waar we een tekort aan hebben, dan zijn het wel geschoolde medewerkers met ervaring. Jongeren hier zijn niet erg geïnteresseerd in de landbouwsector, nochtans liggen er voor hen mooie kansen te wachten. En één job in de landbouw zorgt hier voor zeven nieuwe jobs in de aanverwante sectoren. Nieuwe mensen aantrekken, is dus in het algemeen goed voor de Russische economie.” Dat heeft ook de overheid goed begrepen. Eén van hun programma’s maakt het bijvoorbeeld mogelijk om een tractor aan te kopen met een stevige korting. Enige voorwaarde: de tractor moet in Rusland geassembleerd zijn. De maatregel heeft ervoor gezorgd dat landbouwers makkelijker materiaal kunnen aanschaffen, maar daarnaast kreeg de Russische machinebouwsector een stevig duwtje in de rug.
tracor-Rusland-gevilt.jpg
Gaan boeren in Rusland, het is het overwegen waard. Zorg er misschien wel voor dat je wat Russische woorden kent, want met Engels of Frans geraak je helaas niet ver. En laat je omringen door mensen die de weg doorheen de Russische papiermolen kennen. “Als je de juiste mensen kent en die hun werk laat doen, dan geraak je er wel”, geeft Sergei Panchuk nog mee. En die raad zou ik ter harte nemen: een visum krijgen was al geen gemakkelijke opdracht, laat staan een landbouwbedrijf beginnen. Maar weet, ‘*everything is possible in Russia*’.

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws

𝕏 screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada